SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2975

av Nils Seye Larsen m.fl. (MP)

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2027 inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Motivering

Tabell 1 Anslagsförändringar

Anslagsförslag 2027 för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Tusental kronor

Ramanslag		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1	Socialstyrelsen	1 015 205	±0
1:2	Statens beredning för medicinsk och social utvärdering	100 646	±0
1:3	Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket	221 731	±0
1:4	Tandvårdsförmåner	15 581 895	±0
1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	41 549 000	3 000 000
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	8 066 539	±0
1:7	Sjukvård i internationella förhållanden	735 096	±0
1:8	Bidrag till psykiatri	3 471 393	1 298 000
1:9	Läkemedelsverket	262 693	±0
1:10	E-hälsomyndigheten	555 854	±0
1:11	Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna	6 632 200	±0
1:12	Inspektionen för vård och omsorg	1 079 127	±0
1:13	Myndigheten för vård- och omsorgsanalys	45 629	±0

1:14	Civilt försvar inom hälso- och sjukvård	2 640 000	±0
2:1	Folkhälsomyndigheten	600 529	±0
2:2	Insatser för vaccinberedskap	153 500	±0
2:3	Bidrag till WHO	62 665	±0
2:4	Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar	121 802	±0
2:5	Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel	95 316	±0
2:6	Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga	792 000	±0
2:7	Stöd för att förebygga ohälsa och ensamhet bland äldre	100 000	±0
3:1	Myndigheten för delaktighet	73 897	±0
3:2	Bidrag till funktionshindersorganisationer	208 742	±0
4:1	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	68 547	±0
4:2	Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet	789 714	±0
4:3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	266 237	±0
4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	28 814 756	1 140 000
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	5 943 740	±0
4:6	Statens institutionsstyrelse	2 489 622	±0
4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	4 868 301	300 000
5:1	Barnombudsmannen	41 535	±0
5:2	Barnets rättigheter	73 761	±0
6:1	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Förvaltning	59 946	±0
6:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	921 503	±0
Summa		**128 503 121**	**5 738 000**

Miljöpartiets förslag med anledning av övergångsbudgeten

Den budget som riksdagen nu har att ta ställning till är en övergångsbudget. Den bygger i huvudsak på årets anslag, samtidigt som flera tillfälliga satsningar löper ut vid årsskiftet. För de kommuner, regioner och myndigheter som berörs får det konkreta konsekvenser. De behöver redan nu veta vilka verksamheter de kan planera för nästa år.

Miljöpartiet har därför valt att i årets budgetmotion och i motionerna för respektive utgiftsområde begränsa våra förslag till de beslut för 2027 som vi bedömer att riksdagen kan och bör fatta redan nu. Vi föreslår tillskott där angelägen verksamhet annars riskerar att behöva dras ned vid årsskiftet. Vi prioriterar också ett antal satsningar som behövs för att minska utsläppen och klyftorna.

En ny regering behöver snabbt lägga en extra ändringsbudget på riksdagens bord. Där behöver regeringen ta ett samlat grepp om välfärdens finansiering och de investeringar som krävs för en rättvis klimatomställning.

Återställ högkostnadsskyddet för läkemedel

Den som behöver medicin varje dag ska ha råd att hämta ut den, också de månader då flera recept behöver förnyas samtidigt. När Tidöregeringen höjde egenavgifterna fick den som lever med en kronisk sjukdom bära en större del av kostnaden själv. Miljöpartiet vill återställa högkostnadsskyddet till de regler som gällde före den 1 juli 2025. Det innebär att patienten får rabatt tidigare och betalar mindre innan frikortet börjar gälla.

Vi föreslår att anslaget 1:5 Bidrag för läkemedelsförmånerna inom utgiftsområde 9 ökas med 3 000 miljoner kronor för 2027 för att ersätta regionerna för de lägre egenavgifterna.

Psykisk hälsa och suicidprevention

Den som söker hjälp för psykisk ohälsa ska kunna få stöd i tid. När överenskommelsen om psykisk hälsa och suicidprevention löper ut vid årsskiftet får kommuner och regioner svårt att behålla personal och fortsätta det arbete som de har byggt upp tillsammans. Vi föreslår att anslaget 1:8 Bidrag till psykiatri inom utgiftsområde 9 ökas med 1 298 miljoner kronor för 2027 så att arbetet med psykisk hälsa, suicidprevention och beroendevård kan fortsätta.

Höjd ersättning för personlig assistans

För den som har personlig assistans är möjligheten att behålla erfarna assistenter viktig för att själv kunna bestämma över sin vardag. Timersättningen behöver täcka kostnaderna för att anställa och behålla personal. Våra beräkningar innebär att vårt anslag möjliggör att höja schablonersättningen till 365 kronor per timme för 2027.

Vi föreslår att anslaget 4:4 Assistansersättning inom utgiftsområde 9 ökas med sammanlagt 1 140 miljoner kronor. Tillskottet täcker både höjningen av timersättningen och skillnaden mellan Försäkringskassans prognostiserade utgifter och det belopp som har avsatts i övergångsbudgeten.

Tidigt stöd till barn och familjer

Socialtjänsten behöver kunna agera redan när det finns en oro för ett barn. Det kräver personal som har tid att arbeta uppsökande, ge stöd till föräldrar och följa upp hur det går för familjen. Den tidigare aviserade förstärkningen för socialtjänstens

brottsförebyggande arbete uteblir i övergångsbudgeten. Vi föreslår därför att anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. inom utgiftsområde 9 ökas med 300 miljoner kronor.

Vid årsskiftet upphör också det riktade stödet till kommunernas arbete med barn som riskerar att rekryteras till kriminella nätverk. För att kommunerna ska kunna fortsätta nå de barnen och deras familjer föreslår vi även att anslaget 4:1 Åtgärder mot utanförskap inom utgiftsområde 13 ökas med 150 miljoner kronor.

Nils Seye Larsen (MP)

Janine Alm Ericson (MP)

Ajda Asgari (MP)

Marcus Friberg (MP)

Hanna Lindqvist (MP)

Bassem Nasr (MP)

Rikard Salander (MP)